

آیین‌نامه شرح وظایف کارآموزان دوره دکتری عمومی پزشکی

کارآموز پزشکی به دانشجوی دکتری عمومی پزشکی اطلاق می‌شود که علوم پایه و فیزیوپاتولوژی را به پایان رسانده است و مجاز به ورود به بخش‌های بالینی برای کسب دانش نظری و تجربیات عملی و مهارت‌های حرفه‌ای، تحت نظارت اعضای هیأت علمی و برای اخذ مدرک دکتری پزشکی است. مسؤولیت کارورزان در هر گروه یا بخش با مدیر گروه یا رئیس آن بخش و در ساعات کشیک با پزشک معالج کشیک یا عضو هیأت علمی آنکال یا دستیار ارشد کشیک بخش یا بیمارستان است. پزشک معالج به عضو هیأت علمی که بیمار تحت نظارت وی در بیمارستان بستری می‌شود، اطلاق می‌گردد.

دوره کارآموزی می‌تواند به دو دوره کارآموزی پایه یا استیودنتی و کارآموزی پیشرفته یا اکسترنی تقسیم شود. در دوره استیودنتی دانشجوی عمدتاً نقش نظاره‌کننده و مشاهده‌گر داشته و در دوره اکسترنی می‌تواند تحت نظر پزشک معالج یا دستیار، فعالیت‌های تشخیصی و درمانی مندرج در این آیین‌نامه را انجام داده تا بتواند برای انجام وظایف آینده خود به عنوان کارورز آمادگی لازم را کسب نماید.

شرح وظایف کارآموز مطابق بندهای زیر است:

الف- کلیات:

- ۱- حفظ و رعایت شؤون و اخلاق پزشکی در کلیه ساعات حضور در بیمارستان
 - ۲- رعایت مقررات داخلی گروه یا بخش بیمارستان و دانشگاه
- تبصره: مقررات گروه و بخش نباید با آیین‌نامه‌های ابلاغی وزارت بهداشت و درمان و آموزش پزشکی منافات داشته باشد.

- ۳- رعایت مفاد آیین‌نامه‌ها و مقررات ابلاغ شده از وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

ب- مراقبت از بیمار و مدارک پزشکی:

- ۴- اخذ شرح حال و انجام معاینه بالینی، تفسیر و پیگیری نتایج آزمایشات و بررسی‌های پاراکلینیک، ارزیابی و بیان برنامه تشخیصی و مطرح نمودن تشخیص‌های افتراقی مناسب از کلیه بیماران بستری مربوط به خود در اوقات عادی و کشیک.
- ۵- ویزیت روزانه بیماران بستری مربوط در بخش و به همراه کارورز و دستیار و پزشک معالج و اطلاع از کلیات برنامه درمانی و لیست داروهای دریافتی و نوشتن سیر بیماری در صورت لزوم و یا ویزیت بیماران سرپایی.
- ۶- در صورت لزوم و به تشخیص دانشکده پزشکی و گروه مربوطه، پیگیری دریافت جواب آزمایشات (به شکل غیر حضوری مگر در موارد اورژانس) و بررسی آخرین گزارش‌های پاراکلینیکی بیمار
- ۷- در صورت لزوم و به تشخیص دانشکده پزشکی و گروه مربوطه، نوشتن یادداشت‌های مخصوص آغاز و پایان هر دوره

۸- در صورت لزوم و به تشخیص دانشکده پزشکی و گروه مربوطه، نوشتن برگه‌های درخواست تصویربرداری از جمله CT Scan، MRI، رادیوگرافی، سونوگرافی، آندوسکوپی، آنژیوگرافی و کلیه برگه‌های درخواست پاراکلینیک دیگر در صورتی که برابر مقررات آن گروه یا بیمارستان یا دانشکده نیاز به نگارش شرح حال بیمار در فرم مربوط باشد.

پ- اقدامات تشخیصی درمانی:

۹- فراگیری امور زیر به منظور کسب مهارت حداکثر به مدت ۶ ماه و با تعیین معاونت آموزشی دانشکده بر عهده کارآموز می‌باشد. بدیهی است با توجه به راه‌اندازی مرکز مهارت‌های بالینی، لازم است این مهارت‌ها قبل از مواجه با بیمار واقعی در این مراکز و به نحو مقتضی به کارآموزان آموزش داده شود.

- تزریق
- رگ‌گیری (IV cannulation)
- نمونه‌گیری وریدی (venous blood sampling)
- نمونه‌گیری برای کشت خون
- گرفتن ECG و تفسیر آن
- پانسمان ساده
- رنگ‌آمیزی و مشاهده لام
- تهیه و تفسیر میکروسکوپی نمونه ادرار و لام خون محیطی
- ساکشن ترشحات حلق و لوله تراشه
- فیزیوتراپی تنفسی
- تهیه لام خون محیطی
- نمونه‌گیری از گلو و زخم‌ها
- ۱۰- انجام امور زیر تنها با موافقت و تحت نظارت مستقیم پزشک معالج یا دستیار می‌تواند توسط کارآموز انجام شود:
- گذاشتن لوله معده و گرفتن نمونه از ترشحات معده
- گذاشتن سوند ادراری به جز در نوزادان و شیرخواران (ترجیحاً در بیماران هم‌جنس)
- گرفتن گازهای خون شریانی (ABG)
- فلبوتومی
- بخیه زدن و کشیدن بخیه
- انجام تست PPD و خواندن آن
- انجام پانسمان‌هایی که نیاز به دبریدمان، شستشوی تخصصی (غیر روتین) و یا بخیه مجدد طبق نظر پزشک معالج دارند و یا عفونی شده باشند.
- انجام واکسیناسیون روتین اطفال در خانه‌های بهداشت و یا درمانگاه‌ها

- انجام شستشوی گوش
 - کنترل قلب جنین (Fetal Heart Rate) و انقباضات رحم و حرکات جنین
 - گچ‌گیری ساده و باز کردن گچ
 - ۱۱- کارآموزان در موارد زیر تنها می‌توانند انجام هر کدام از این اعمال را توسط فراگیران مقاطع بالاتر (کارورز یا دستیار) مشاهده نمایند:
 - مشاهده تامپون قدامی بینی
 - مشاهده خارج کردن جسم خارجی از گوش، حلق و بینی و چشم
 - مشاهده کوتتر خون ریزی بینی
 - مشاهده گذاشتن لوله تراشه و airway
 - مشاهده کارگذاری کشش پوستی
 - مشاهده آتل‌گیری
 - مشاهده انجام پونکسیون لومبار
 - مشاهده تخلیه آبسه
 - مشاهده نمونه‌گیری سوپراپوبیک
 - مشاهده کشیدن (tap) مایع آسیت و پلور
 - مشاهده و یادگیری CPR
 - مشاهده و یادگیری زایمان طبیعی
 - مشاهده آسپیراسیون و بیوپسی مغز استخوان
 - مشاهده پونکسیون مفصل زانو
 - مشاهده تزریق داخل نخاعی (Intrathecal) و داخل مفصلی
 - مشاهده انجام جراحی‌های سرپایی ساده (ختنه، برداشتن توده‌های سطحی، خارج کردن Ingrowing nail)
 - مشاهده گذاشتن Chest Tube
 - مشاهده تزریق داروهای خطرناک
 - مشاهده درناژ سوپراپوبیک مثانه
 - مشاهده گذاشتن کاتتر وریدی نافی و همکاری در تعویض خون نوزادان
 - مشاهده سونداژ ادراری شیرخواران
 - مشاهده کات‌دان
 - مشاهده هر اقدام تشخیصی و تهاجمی دیگر که در برنامه آموزشی مصوب کارورزان پیشنهاد شده است.
- بقیه موارد مشابه در آیین‌نامه نیامده است.
- ت- شرکت در همایش‌های آموزشی:

۱۲- شرکت فعال و منظم در کلیه کلاس‌های درس تئوری و یا کارگاهی و جلسات آموزشی بخش شامل گزارش صبحگاهی، کنفرانس‌های علمی، کلاس‌های management، اتاق‌های عمل، راندهای آموزشی و سایر برنامه‌های آموزشی

۱۳- حضور فعال و منظم در ویزیت بیماران توسط پزشک معالج

۱۴- شرکت در درمانگاه یا خانه‌های بهداشت طبق برنامه تعیین شده و گرفتن شرح حال بیمار، انجام معاینه از بیمار و معرفی به پزشک معالج یا دستیار

۱۵- معرفی بیمار در راندهای آموزشی طبق نظر پزشک معالج یا دستیار مربوط، شامل معرفی کوتاه بیمار، دلیل بستری شدن، بیان تشخیص افتراقی و طرح درمانی

۱۶- ارائه کنفرانس‌های علمی در صورت لزوم طبق برنامه تنظیم شده توسط مسؤول آموزش بخش یا دستیار ارشد

ث- حضور در بیمارستان:

۱۷- حضور در بیمارستان، درمانگاه و یا خانه‌های بهداشت طبق برنامه تعیین شده از سوی ریاست هر گروه یا بخش یا دانشکده (مسؤول آموزش کارورزان هر بخش موظف است برای کلیه ساعات حضور آنان در بخش برنامه آموزشی مدون تهیه و در آغاز دوره اعلام کند).

۱۸- حداکثر تعداد کشیک بر اساس شرایط گروه و دانشکده تعیین و در هر صورت از ۱۰ شب در ماه تجاوز نخواهد کرد. حداقل تعداد کشیک در گروه‌های داخلی، جراحی، کودکان و زنان ۵ شب در ماه و در گروه‌های دیگر مدیر گروه یا رئیس بخش بر اساس تعداد بیمار، تعداد کارورز، امکانات رفاهی، تعداد تخت بیمارستانی و برنامه آموزشی حداقل تعداد کشیک را تعیین می‌کند. ساعت کشیک کارآموزان بر اساس امکانات و شرایط هر دانشکده پزشکی تعیین می‌گردد.

۱۹- تنظیم برنامه چرخش کارآموزان در بخش‌ها و کشیک‌ها به عهده پزشک یا دستیار مسؤول آموزش کارآموزان است.

۲۰- جایابی در برنامه کشیک ممکن نیست، مگر با اطلاع قبلی (حداقل ۲۴ ساعت قبل) و یا در موارد اضطراری، به شرط تعیین جانشین و موافقت پزشک یا دستیار مسؤول آموزش کارآموزان.

۲۱- ترک کشیک جز در موارد اضطراری و با کسب اجازه از پزشک یا دستیار ارشد کشیک مطلقاً ممنوع است.

۲۲- خروج از بیمارستان در اوقات عادی با استفاده از مرخصی ساعتی و با موافقت پزشک یا دستیار مستقیم یا دستیار مسؤول آموزش کارآموزان مقدور است.

۲۳- اولویت کاری کارآموزان شرکت در جلسات و همایش‌های آموزشی، راندهای آموزشی و در درمانگاه‌ها است.

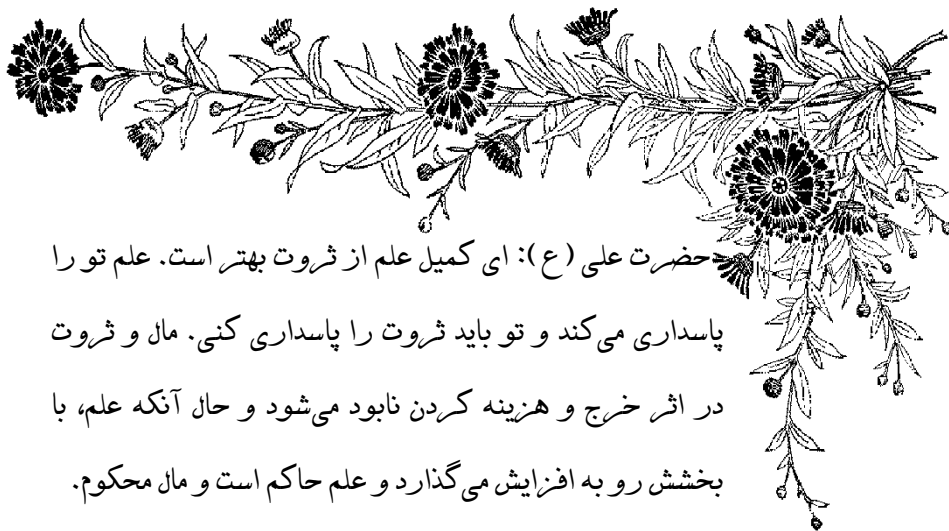
۲۴- موارد تخلف کارآموزان از شرح وظایف فوق و یا هر گونه اهمال در انجام وظایف و یا شکایات کارآموزان در این رابطه حسب مورد در شورای آموزشی بخش، گروه یا بیمارستان یا دانشکده مطرح و تصمیمات لازم گرفته خواهد شد. چنانچه مسائل مطروحه در هر کدام از مراجع رسیدگی کننده اولیه به نتیجه قطعی نرسید، مورد به مرجع بالاتر جهت اتخاذ تصمیم مقتضی ارجاع خواهد شد. مرجع نهایی تصمیم‌گیری شورای آموزشی دانشگاه خواهد بود.

۲۵- مدیران گروه‌ها، روسای بخش‌های بیمارستانی آموزشی مسؤول حسن اجرای این آیین‌نامه هستند. روسای دانشکده‌های پزشکی از طریق معاونین آموزشی بیمارستانها بر حسن اجرای این آیین‌نامه نظارت خواهند داشت.

تبصره ۱: برنامه مدون آموزشی کارآموزان در هر گروه باید با تأیید دانشکده پزشکی تهیه و از طریق دانشکده و گروه پزشکی به کارآموزان ابلاغ گردد.

تبصره ۲: گروه‌های آموزشی موظفند در یک جلسه توجیهی کارآموزان هر دوره را در ابتدای دوره کارآموزی در آن گروه توجیه نموده و آنان را با شرح وظایف و مقررات گروه آشنا نمایند.

۲۶- این آیین‌نامه در ۲۶ ماده و ۳ تبصره در بیست و هفتمین جلسه شورای عالی برنامه‌ریزی علوم پزشکی مورخ ۷/۹/۸۳ به تصویب رسید و از تاریخ تصویب کلیه آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های مغایر با آن لغو می‌گردد.

حضرت علی (ع): ای کمیل علم از ثروت بهتر است. علم تو را پاسداری می‌کند و تو باید ثروت را پاسداری کنی. مال و ثروت در اثر خرج و هزینه کردن نابود می‌شود و حال آنکه علم، با بخشش رو به افزایش می‌گذارد و علم حاکم است و مال محکوم.